

HET PARADIJS GETOOND.

door
NANNIE VAN WHEEL.

De oudste zuster schoof haar stoel dicht bij 't haardvuur, reikte met de voeten naar een kussen en tilde 't ióó op tot recht voor zich. Toen nam ze de jongste zuster op haar schoot in haar armen, kustte en liefkoosde haar, en zette zich in haar fauteuilje met 't kind op haar knieën, alsof ze er in geen uren uit zou opstaan. Nu kwamen ze aliemaal rond 't vuur en gingen zitten op stoven, op kleine stoeltjes, mekaar dringend en dierend, met zachte lachjes van pret en innige tevredenheid, omdat 't de heerlijkste avond van de week was, de eenige, dat groote zus in haar bub-japon en op haar pantoffel aan tafel kwam, en na den eten thuis bleef; de eenige avond in de week, dat de sjuif' in haar beste japon gekleed, hen aan tafel bediende en dadelijk na den eten uitging.

Ze waren den onderonzes, twee broers en vier zusters. Jan was de oudste van de kinderen, zestien jaar — en dan boven hem kwam groote zus, die aliang geen kind meer was, hun souwe" groote zus, van twee en twintig jaren.

Twee jaren geleden was vader gestorven, en al vijf jaar hadden ze geen moeder meer. Toen na vader beengestaan was, kwam de familie erover spreken, wat er met de verweerde kinderen gedaan moest worden.

En de familie verdeelde het troepje: tante Anna zou Liesje en Frits nemen, tante Alida van Ma: y wel hebben, Jan en Toos moesten naar oma Henk toe, en wat Magda betrof, de oudste, die kon voor zichzelf zorgen, die moest maar op kamers gaan wonen.

Later lachten ze er wel eens om, de kinderen. Dan deden ze na, hoe de tantes en ooms aan het verdeelen waren gegaan en hen har en der uit elkander hadden gedreven — hup, koelen!

Maar toen lachten ze niet. Want het verdriet over vaders dood ging plotseling tenonder in die vreeslijke angst, dat ze van elkander schelden moesten, dat hun vroolijk samenlevend troepje uit elkaar zou gaan.

Plotseling werd 't hun in 't herte, hoe lief ze elkander hadden, en in 't herte vaders leven hadden ze dat wel eens vergeten bij hun kleine kibbetarjen. Ook werd 't hun ineens klaar, hoe lief ze Magda hadden, de groote Zus — en dat hadden ze ook wel eens vergeten, als ze tegen Magda's gezag in opstand waren gekomen — want Magda had meer gezag over hen gehad dan een groote Zus in een ander huize, omdat moeder dood was.

O, hoe hadden ze Magda bewonderd, toen die hen was komen troosten en gezegd had met opgeheven hoofd, zonder tranen: »Still! kinderen, huil niet, daar komt niets van in. Ik ben er toch ook nog —"

Altijd hadden ze Magda een heel groote Zus gevonden, ver horen zich, maar op dat oogenblik kreeg ze in hun ogen de waardigheid van een moeder, die ze sedert behouden had. Ze was naar beneden gegaan, waar de familie-raad op 't punt stond uitern te gaan. De begrafenis was afgelopen, de zaken geregeld, oom Henk had de genomen besluiten aan de kinderen medegedeeld.

Daar sloeg Magda de portieren open en hief haar slanke gestalte zoo hoog mogelijk. En haar helderste stem blonk: »Nu wou ik graag eens een voorstel doen. Niewand heeft myn oordeel gevraagd, maar 't is noodig, dat ik 't zeg. Uit elkaar gaan kunnen we niet, we hebben niets meer dan elkaar. En nu wou ik u vragen, goed te vinden, dat alles hier op denzelfden voet bleef. De huishondster is geheel en al met den gang van zaken vertrouwd, ik houd 't oppertoezicht, de kinderen houden genoeg van me, om gehoorzaam te zijn."

Hoe verwonderd hadden ze zich allen gewend naar die eene jonge gestalte! Van louter verwondering zeiden ze niets dan: »neen maar — hoor je dat? — 't is een heel onderneming! —"

»Wat de financiën betreft, de kinderen hebben pensioen tot hun achttiende jaar en ze zullen wel maken, dat ze dan aan 't verdienen gaan. Ik zal zien, dat ik nog wat lessen erbij krijg, om aan te vullen wat we voor de huishouding te kort mochten komen — en we zullen u zoo dankbaar zijn, als u 't goed vindt!"

Ze spraken laag, en kwamen met allerlei bezwaren, maar Magda weerlegde ze allen, stootte niemands hand ruw terug, maar bleef bij haar smeekbede: »Laat ons hier — we zullen zoo ons best doen, we kunnen niet buiten elkaar."

Ze won den strijd. Ze kwam boven, bevend van op gewondenheid, maar zoo blij, zoo blij! En onder de weeldeogenblikken van haar leven schijnt ze dit, dat toen aanbak, toen ze allen met trangen en liefkoosingen om haar droegen en ze de armen om hen heen trachte te slaan, als om een onmetelijke schat, die na harden strijd de hare was geworden.

Twee jaren hadden ze nu zoo hun leven geleid. Alles was gegaan, zooals ze gebeden had, dat 't gaan zou, op den avond, dat ze voor 't eerst met haar zware verantwoordelijkheid ging slapen.

En 't was weer de heerlijkste Woensdagavond, de eenige door de weelsche avond, dat ze geen lessen had en na den eten thuis bleef.

Ze begonnen niet dadelijk te babbelen. Rustigjes zaten ze tegen elkaar geleend, of liggend voor 't vuur.

Groote Zus leunde achterover in haar stoel, met de

oogen op een portret van een jonge man, die haar jaren had — maar 't portret was heel oud, de paase partout was geel.

Toch had de beeltenis niets van haar uitdrukking verloren; een opgewekt, jeugdig maar engelaat zag met heldere, doordringende oogen naar het groepje bij 't voor.

Liesje bemerkte, waarheen haar zusters bliken gingen. Ze greep groote Zus bij 't oor en liet haar knikken tegen 't portret.

»Zeg maar: »dag Oom!»

»Dag oom,» zei groote Zus gewillig.

»En nu vertellen van Oom,» vielde Liesje.

»Hè ja. È ja,» riepen de anderen en de zestienjarige Jan voegde er met een zweem van jogenspijgerij aan toe:

»Hè ja, vertellen van 't grijs verleden — dat kan jij alleen maar, jij juffer uit den voortijd!»

»Oud wijfje, oud wijfje!» gleden Toos en Mary.

Glimlachend luisterde groote Zus naar hun gejoel. Zij alleen kon spreken van dien voortijd, van de jaren, dat niet één dezer in het oude huis leefde.

Toen begon ze:

»Ja, wat moet ik nu eigenlijk vertellen —»

Doch niemand gaf antwoord op deze versuchting, want ze wisten allemaal, dat Zus wel op gang zou komen, als ze maar eenmaal bezig was. — En ze was al bezig; want ze begon altijd met dit half klagende, half ongeduldige »was-je»:

»Ja, wat moet ik nu eigenlijk vertellen.»

»Oom woonde hier in huis, want moeder was al wat hij op de wereld had en toen moeder trouwde, bleef hij bij haar wonen. Hij was toen vijftien jaar en hij zal zoowat achttien geweest zijn, toen ik geboren werd.

Moeder heeft me dikwijls verteld, hoe vreemd hij me altijd stond aan te kijken. Hij was heelemaal geen kleine kinderen gewend geweest, kleinere broertjes of zusjes had hij nooit gehad. En nu lag daar zoo'n klein, vuur-rood, spartelend ding in de wieg, en hij durfde er niet aankomen. Moeder zei wel eens: Toos malle jongen, probeer 't nu eens — maar dan liep hij weg.

Doch als moeder niet keek, dan kwam hij weer bij de wieg en dan aalde hij me en stak zijn grooten vinger in mijn kleine grijphandjes. En eens, toen hield ik hem zoo stevig vast, dat hij zich niet dorst los te rukken, omdat hij me anders pijn zou doen. En toen kwam moeder en zag, dat hij me heelemaal niet zoo'n klein mormet vond, als hij altijd zei. Hij riep: kijk eens, het heeft me beet! en moeder moest zoo lachen, want hij zei altijd het, als hij over me sprak net of ik een ding was, en geen klein meisje.

Hij had het heel druk met studeeren en toen ik een beetje grooter geworden was, moest ik altijd meehelpen. Zoo noemde hij 't. 's Zomers zat hij te leeren in den koepel achter in den tuin. Dan groef hij een kuiltje in 't schoone witte zand, lei daar een inier of een serser in, plantte er een oude parasol in, met den stok in 't zand en haalde me uit de wieg. Ik was een maand of zes, toen hij dien streek voor 't eerst uithaalde. Moeder kon me nergens vinden en ze begreep, dat hij er met me van door was gegaan. En toen lei ik daar in den kuil te spartelen en te kraalen, want ik had 't best naar mijn zin, en hij zat voor me en zei zijn les tegen me op, 't was een luttelche —»

wel meer gehoord, maar altijd 'tref' hem' wde' 't' khat' sche van 't geval.

»Na, hoe hij je leerde loopen,» beval Mary.

En zus begon weer:

»Wel, ik had al een paar stapsjes gedaan — zoo van moeders schoot naar vaders knieën — en toen nam hij een pot met stroop, zette me op zijn voeten en kroop een eindje van me vandaan, drie kleine stapjes weg. Dan hield hij me de strooppot voor, en ik waggeide als een klein vet gansje op hem af. En hij gaf me een likje stroop, zoo maar, met zijn vinger. Zoo kroop bij de heele kamer door, iederen keer een klein eindje verder van me af — en op 't laatst kon ik wel tien stapjes doen. Maar moeder kwam binnen en joeg ons allebei de deur uit, want overal had de stroop gedropen en we kliefdien allebei als gom. —

Dit alles weet ik ebel van 't hooren zeggen. Maar nu kom, wat ik zelf nog weet.»

Ze schikten bij, want nu werd 't pas goed interessant.

En Liesje legde haar klein handje op een diep litteken aan Magda's vooshoofd, 't bewijs voor wat ze vertellen ging.

»Ik had niemand om mee te spelen, de eerste drie jaren, dan dien grooten jongen, die al een meneer was, en daar-

door was ik wel een beetje woest en wild.

»Eens plaagde ik de meid in de kenken; ik nam een doekje van een pau weg en holde er de gang mee in. Toen zag ik oom in de verte aankomen en ik glog nog harder loopen naar hem toe. »Zacht wat, nacht wat,» riep hij. Maar ik luisterde niet. Toen gleed ik uit en viel voorover met mijn bol op den tinnen deksel. Het handvat maakte een groot gat in mijn voorhoofd. O, ik weet nog zoo precies, hoe dat alles was. Het gebeurde voor in de marmere gang; ik had een schortje aan van grijs linnen met rood, zoo'n moraschort. En ik hield mijn hand voor mijn gezicht. Ik voel nog hoe lauwen overvloedig 't bloed in mijn hand stroomde. Mijn linkerhand was 't. Ik had nooit bloed gezien, en in de eerste oogenblikken voelde ik geen pijn, geen schrik, niets dan een groote verwondering om dat mooie roode nat, dat door mijn vingers druppelde en mijn schort beplekte en versierde, net als 't roode linnen. Op den vloer lag al gauw een plasje — en ik begreep maar niet, waar 't vandaan kwam.

»Toen ineens voelde ik die vreeslijke pijn van een open wond aan mijn hoofd en verder weet ik niets meer, dan dat Oom mij oppakte, mij naar de kenken bracht en een heele boel aan mij uitvoerde, wat ik niet begreep. — Later hoorde ik, dat hij mijn hoofd netjes verbonden had volgens alle regelen der sanat, en dat hij toen naar een dokter is gegaan. 't Werd genaaid, maar bleef sicutbaar tot op dezen dag.»

»Ze moesten natuurlijk nog eens allemaal kijken, al konden ze 't breede, laage litteken wel nitteekenen, zooals 't daar met zijn donkerrode vore tegen het blanke en effene van Magda's hoog voorhoofd amsak.

»Ik heb heel wat ongeunten gehad,» ging zij voort, zoo veel als jullie met uze alles bij mekaar. En altijd was Oom 't eerste bij me. Ik ben eens van alle trappen gerold, door de ruit heen, die de trap van de vestibule scheidt, en

jaar was. Hier is de laatste brief. Toen is hij daarginder gaan trouwen met een meisje, dat vader en moeder niet als schoonzuster wilden hebben. En toen zijn ze hoos op elkaar geworden en hij schreef bijna niet meer. En toen is dat meisje heel gauw gestorven en hij heeft overplaatsing aangevraagd naar de binnenlanden.

Hij heeft alleen nog maar geschreven vijf jaar geleden toen moeder atterf; den brief, waarin vaders dood gemeld stond, heeft hij niet beantwoord."

Ze zwegen allen. Magda liet 't hoofd rusten tegen den sluismerroel en mijgierde over hem, die haar verlaten en vergeten had.

Ze konde niet den verwoestenden invloed van 't loven in de binnenlanden; ze wist niet, hoe hij daarginder naar 't liefschap gebroken was door ziekte en naar de ziel door smart, smart om den dood zijner jonge vrouw, smart en wrevel, omdat zij in 't moederland, die hem 't naast waren,

tegen hem waren geweest, toen hij, de eenzame, het geluk meende gevonden te hebben.

Ze wist dit alles niet, en toch vergaf ze hem. Geen enkele sprank van wrevel was in haar, omdat hij dit had kunnen doen, haar kon vergeten en aan haar lot overlaten, nu hij wist, dat ze een wees was.

In haar laatste 't groote onverwoestbare vertrouwen, dat hij zou weerkomen, dat hij zou uitleggen en gansch verklaren, hoe dit was gekomen, dat konde zwijgen van jaren lang.

Na den dood van haar vader had ze hem zelve 'weer geschreven, (maar zelfs dat had hem niet meer uit zijn apathie kunnen opwekken.

Hij was voor hem allen verloren — doch dat zou ze nooit gelooven.

Ze sloeg haar oogen weer op naar het portret. Hoe was haar verlangen gegroeid, de laatste twee jaren. — O, ze had hem nodig, ze had hem nodig! Als een vader zou hij hun allen zijn! — De kinderen werden grooter, en zij stond voor alles alleen. Onmedoogend had 't Lot van haar weggenomen, die haar konden stennen. Broer zou nu bijna twintig geweest zijn. Had hij naast haar gestaan, ze zou niet zoo'n behoefte gekregen hebben aan een vader voor dit gezin onderlooze, grooter wordende kinderen.

De vijftienjarige Mary verbrak 't eerst het zwijgen.

»Ik weet nog een »vader", zei ze zacht.

»Magda draagt de brieven altijd bij zich en om haar hals heeft ze altijd dien gouden ketting met het medaillon, dat ze van Oom kreeg, toen hij wegging — en sedert Vaders dood kijkt ze iederen avond in de courant 't eerst naar de passagierslijsten van de terugkeerende booten — Ze wacht op hem als »Mrs. Clare" op haar geliefde — en hij komt ook niet."

Magda zeide niets terug, maar haar hart weersprak deze hopeloze woorden.

Ja, hij komt terug. Hij kan niet wegbliven. Te eeniger tijt zal hij zich weer herinneren, dat hij zes jaren lang mijn alles is geweest, dat al mijn weten en mijn voelen gebouwd is op wat hij me heeft leeren weten en voelen — dat hij 't voetstuk van mijn leven is.

Toen kwam de courant.

Magda rilde Liesje van haar schoot, schoof haar stoel bij de tafel, vouwde de courant open.

En natuurlijk keek ze weer 't eerst naar de derde bladrijde, naar de scheepsberichten.

Ze deed 't onbewust — maar het was eenmaal om de courant te beginnen. Nooit voelde ze teleurstelling, als ze niet gevonden had, wat ze zocht en ze zocht iederen avond op nieuw, om dadelijk aan de andere kolommen te beginnen.

Doen nu werd ze op eens doodsbleek, haar vinger bleef rusten bij een naam —

Mary boog zich over haar schouder en las:

»Passagiers van 't stoomschip Koningin Regentes, gearriveerd den 12en dezer te Genua.... H. van der Veen."

Daar was zijn naam.

Magda's gelaat vertrok zich tot een zenuwachtigen lach. »Zou hij 't nu waarlijk zijn?" sprak ze. »O, kinderen, kinderen — hij ontzucht te Amsterdam — Dan kan hij den één en twintigsten zoowat hier zijn."

Jan nam haar de courant uit de bevende handen.

»Wees voorzichtig, Magda," zei hij, »maak je niet te bij vooruit. Denk eens, wat een algemeen voorkomende naam het is, van der Veen. En onder al de lui, die zoo reuter, zullen er nog wel meer zijn met een H, als oom Herman alleen. En dan, als Oom werkelijk kwam, zou hij toch wel vooruit gescareven hebben —"

»Maar hij kon 't doen om ons te verrassen," wierp Magda hier tegena. »Dat heeft Juliette's broer laant ook gedaan. Hij stond zoo voor haar, want ze had de passagierslijsten niet eens gelezen."

»'t is mogelijk," gaf Jan toe, een weinig zelfbewust, omdat hij voelde, dat hij hier de verstantige, de toonaangevende was, inplaats groote Zus. »Maar reken op een teleurstelling, Maggie."

»Ja," zei ze, doen al meende haar verstand dit antwoord, haar hart gaf niets toe.

»Hij is het," verzekerde ze zichzelf. »Hij is gekomen, omdat we hem nodig hebben. Alles wacht op hem, ons huis en ons hart is gereed. We zullen hem tot kinderen zijn, en hij zal onze vader wesen. En ik zal weer een kind mogen zijn. Want ik ben soms zoo noede van dit groote menschenleven. Ik zal terugtraden van mijn plaats als eerste hier, en weer in de geleiden der kinderen gaan en uitraten bij hem, en geen zorg meer hebben voor de toekomst der kinderen. Want hij zal ons allen leiden."

De tien dagen verstreken, en de kinderen hadden trouw de reis der »Koningin Regentes" gevolgd.

En allen hoopten ze in stilte.

En allen zeiden ze, dat 't een ander was, een ander, die ook H. van der Veen heette.

Den dag voor de »Regentes" de haven bereikt had, zei Magda tot de kinderen:

»Als hij 't is, dan moet hij al dadelijk weten, dat we zoo naar hem verlangen. Hij moet eens denken, dat we hem vergeten waren. — Komen zou hij dan toch natuurlijk. En nu heb ik hem een brief geschreven."

»Maar, als hij 't niet is," opperde voorzichtige Jan, »hoe kun je dan aan een vreemde een brief schrijven?" »Ik heb mijn brief zoo gesteld, dat een vreemde er niets aan heeft, en Oom alleen hem begrijpen kan.

Luister maar:

»Indien u onze oom Herman zijt, naar wien ik zooveel jaren zoo verlangd heb, kom dan onmiddellijk tot ons. Wij wachten u allen, want ik heb de kinderen geleerd, wie u bent.

Ik kwam op 't gaskantje terecht. Wat huilde ik! Niet omdat ik pijn had, maar omdat de ruit stuk was. Ik riep aanbiddend: »Wat zal de huisknaap nu wel zeggen!» en ik kwam pas tot bedaren, toen Oom me wel een half uur lang in zijn armen gewiegd had. Door een wonder was alleen mijn hoed en mijn jurk gescheurd, ik zelf had dit keer eerst niets.

Oom wou niet hebben' dat mijn jurk gemaakt werd. Mijn hoed was reddeloos. Toen pakte hij allebei die gescheurde dingen in een papier en zette erop: »Ter herinnering aan den dag, dat een schutsengel aanwezig was, juist toen mijn klein ding van de trappen viel.» Hij kocht mij het schilderij van den schutsengel, en zei hondermaal tegen me, dat ik ook een van die geluk-kige kindertjes was, die zoo'n Rogel tegen waren geko- men, juist toen ze hem noodig hadden.

Eens op een keer kleepte mijn moeder mij netjes aan. Oom kwam de kamer in, klaar om uit te gaan. Hij bracht mijn hoed en manteltje mee en zei, dat ik mijn moeder vast en stevig moest pakken, want we gingen samen uit logeeren.

Toen zijn we bij tante Nellie geweest, en toen ik daar twee nachties geslapen had, stond Oom den ochtend daarop aan mijn bedje en zei: »Sta gauw op, Maggie, er is een klein broertje voor je thuis.»

Ik was toen drie jaar. Broer zou nu negentien ge- weest zijn.

Ach, het was zoo'n lief broertje! En 't werd hoe langer hoe liever. Maar Oom keek er niet naar om, hij bleef alleen met mij spelen. Toen ik vier jaar werd kreeg ik op mijn verjaardag van hem een paar klompen, een dienstbodenschortje, een besem, een luitwagen en een glazenpuitje. En daarmee ging ik dan aan 't werk. O, wat ben ik dikwijls bij moeder gekomen druipend, omdat ik op mezelf gespoten had in plaats op de glazen!

Iederen ochtend schrobde ik met mijn luitwagen het stoepje voor den koepel, daar zat Oom dan te werken en hij press me en hielp me uit en in mijn klompen, want dat kon ik nog niet zelf. En in dat voorjaar, ik was toen vier-en een half, gaf hij me met de kermis — 't was toen nog kermis — een troep ganzen, zes groote, witte waggelende ganzen. Hij leerde me ganzenhouden, met een klein rietje erachter. — En ze dan zóó, netjes in een rijtje houden — Dan liep ik een heelen ochtend achter mijn gespan, op mijn klompjes, in mijn openrokje, want moeder vond, dat ik in den tuin geen jurk waard was.

En dan zat hij daar en leerde — en zoo nu en dan, keek hij eens op en knikte tegen me.

Soms riep hij me en nam me op zijn knieën. En dan vertelde hij me wondermoole verhalen en sprookjes, of praatte met me over de bloemen en de zon, en ik mocht alles vragen wat in mijn klein hartje of hoofdje opwilde.

Toen moeder me nog voor een klein achoolkincje hield, zonder begrip bij te, toen had ik al lange gesprekken met hem en ik vertelde hem al mijn droomen, al mijn kinderfantasiën.

Eens op een ochtend — dien ik nooit zal vergeten — werkte hij niet meer. Hij zat me almaar aan te kijken. Plotseling riep hij me: »Magdalena!» riep hij. Dat klonk zoo gek, hij zei anders altijd Zus, of Maggie.

Ik liep naar hem toe en kwam op zijn schoot. En toen zei hij: »Maggie, laveling, ik ga gauw weg, en dan kom ik pas weer terug, als znsja heel groot is ge»

Later heb ik begrepen, dat hij toen zijn examen achter den rug had en een betrekking had gezeegen.

Ik hield hem aan de omalagen van zijn jas vast »Neen, neen,» riep ik, »Oom mag niet weggaan — Oom moet bij Zus blijven.»

Maar Oom zei weer: »Ik moet weg. Ik kan niet altijd bij Zus blijven, maar ik kom weer terug en dan is Zus al groot en breng ik een heelsoel moois voor Zus mee.»

Hoe jammerde en zakte ik! En 't werd nog erger den volgenden dag, toen hij werkelijk ging. Hij had 't mij pas op 't laatst gezegd, opdat ik er niet te lang vooruit verdriet van zou hebben.

In de voorkamer namen ze afscheid, hij en moeder. Vader zou hem brengen tot op de boot. Moeder kuste hem en schreide, maar ze deed haar best om kalme te zijn. Doch toen hij de kamerdeur al uit was, toen anelde ze hem achterna; ze viel en omkleemde zijn knieën en ze huilde zoo, dat ze gilde. 't Was net, alsof ze voelde, dat ze hem nooit weer zou zien.

Hij schreide niet, maar ik weet wel, dat hij zóó streng en strak keek, dat ik voor 't eerst van mijn leven bang voor hem was. Hij maakte moeders handen los van zijn knieën en zei bevelend: »Pas op voor 't kind.» Dat was ik. Hij wou me niet te bedroefd maken. Toen stak hij de handen naar me uit en droeg me tot de buitendeur en hij kuste mijn heele gezichtje.

Ik bleef op de stoep staan tot hij verdwenen was om den hoek van de straat.

O, die eerste tijd.

Moeder had zich nooit met me hoeven bezig te hou- den, omdat ik Oom altijd had. Toen Oom wegging, was ik bijna zes jaar en er waren al twee broertjes, sodat moeder niet veel tijd had om zich met me te bemoeien. En zoo liep ik den heelen dag alleen door 't huis en wou niet getroost weten en van niemand iets weten.

Zeven vreeselijke maanden gingen toen voorbij. Hij was mij mijn alles geweest in mijn eerste levensjaren; in al mijn herinneringen uit dien tijd komt hij voor — en van vader en moeder weet ik bijna niets.

Toen kwam ik op school, de grooteschool. En daar begon ik mijn verdriet te vergeten. Ook thuis werd al- les anders, want toen ik zeven jaar was, stierven broer en 't kleintje aan de kinkhous, en moeder had nu nie- mand meer dan 't heele kleintje, onze Jan, die daar zit, en mij.

Oom schreef geregeld en deed altijd veel kusjes in den brief voor mij. En toen hij wist, dat ik lezen begon te leeren, toen schreef hij mij, eerst in drukletters, met korte, gemakkelijke woordjes en later gewone briefjes.»

»We moeten die briefjes zien,» zei Litsje.

Magda nam een kleine zakportefuille van den schoor- steen en sloeg die open. Daar waren de briefjes, bewaard als reliquieën, kleine blaadjes krakend malpapier, met zorgvuldig geleekende drukletters, die lieve woordjes vormden van den grooten man aan het kleine meisje, dat zijn alles was geweest, zes jaren lang.

»En nu verder?» droeg Frits aan.

Magda's hifik verduisterde.

»Nu is er geen verder. Hij schreef me tot ik negen

„Mocht u een vreemdeling wezen, vergeef me dan, dat ik u lastig viel. Zus.”

„Geen adres, geen naam?” vroeg Toos, die meende, dat groote Zus dit in haar opgewondenheid vergeten had.

„Nees,” zei ze kort. „Als hij 't niet is, dan heeft een ander niet te weten, waar dat wachtende huis staat en wie er wachten. — Om alleen kan 't zoo begrijpen en hij weet ons huis.”

Ze deed den brief in de enveloppe en schreef 't adres:
Den WelEd Haer H. van der Veen.

Passagier aan boord van 't stoomschip Koningin Regentes.

Bij zijn aankomst te overhandigen. Kantoor der Maatschappij „Nederland.”

De brief ging op de post en ze wachtten.

De „Koningin Regentes” naderde de vaderlandsche kust.

't Was in den naberst. Op 't deinsende water rustte een morgenveel, die streed met de doorbrekende zon. Nu eens deinsden de nevelen achteruit en ontsluitden een groot vlak kalme water — dan weer rolden ze terug en slingerden zich om het schip, zoodat de zon moest wijten en men plotseling tegen den ondoordringbaren witten sluier zag.

En toen de zon hooger klom en de nevelen opeens met forschen swaai terugwierden, als wilden ze nu gewonnen gaan geven, toen vertoonde zich een smalle witte streep, Holland's kustlijn.

Over de verschansing leunde een passagier, de eenige der eerste klasse, die nog aan boord was gebleven. De overige hadden 't schip te Genus reeds verlaten, om des te eerder in 't vaderland te zijn. Hij was gebleven, want voor niets en niemand behoefde hij zich te haasten; niets en niemand wachtte op hem, en het aan boord zijn deed zijn vermoeid lichaam goed; die steeds koeler wordende luchtstroomen verkwikten zijn brandend voorhoofd meer, dan hij ooit gedacht had, dat 't nog verkwikt kon worden.

En deze manier van terugkomen verkoos hij boven den ratelenden trein, óók, omdat hij zoo al duidelijk 't eenige zien zou, wat er van al zijn oude liefden was overgebleven, de zee en de duinen.

Hij had lang 't spel der nevelen gadegeslagen, en nu gunden zij zijn blik den doortocht tot de kustlijn.

Hij merkte iets van blijde opschudding op het andere gedeelte van 't schip, doch bij lachap gevoelde hij niet. Alleen wat vriendelijke en zachte weemoed, omdat hij opeens vereenigd zag, wat er van zijn oude liefden was overgebleven: de zee, de hollandsche herfstnevelen, de blinkende lijn der duinen.

Hoog en rustig gleed 't schip voort door de wateren. En Holland's kustlijn naderde.

De man aan de verschansing zag de lijn duidelijker worden; ook werd duidelijker het beeld, dat hij behouden had van 't land achter die lijn.

Allemaal steden en dorpen en rivieren en velden en boschen. Maar alles is voor hem leeg en verlaten, want niemand wacht op hem; niemand in het gansche, gansche land.

Hij boog 't hoofd en onderging een bittere smart, die geen wezel van zijn hart onaangeroerd liet.

Dit had hij niet gedacht, dat 't hem zoo smarten zou. Hij wist toch, dat hij niemand meer had — hij had zich voorgesteld, onbewogen de kust te naderen, zoo onbewogen als hij daarginds na i getoerd te zijn. En nu komt dit leed dat ondragelijk is, en toch gedragen moet worden.

O, een piekje in dat gansche land, waar hij gewacht wordt! Een huis, een hut desnoods, die openstaat voor hem, waar hij thuishoort, omdat hij 't is!

Maar 't land is hem leeg en verlaten; 't heeft geen huis, geen hart voor hem.

Statig glidde de Koningin Regentes langs de kade.

De touwen worden uitgeworpen, kreten klinken, welkomstkreten — voor hem niet één, in dat gansche koor.

Nu wordt de looptank neergegoid en hij pakt zijn handbagage, gaat naar de loopplank toe. Daar komt er een bediende van de Maatschappij aan boord met brieven en hij hoort zeggen:

„Wie is meneer van der Veen?”

„Ginder staat hij,” beduidt een scheepsjongen.

De man komt op hem toe en reikt hem een brief over. Een brief! Een brief voor hem uit dat zwijgende, leeg en verlaten land! Dat schijnt zoo wonderlijk, dat hij den brief langen tijd in de vingers houdt en erop staart, zoo verbijsterd, alsof hij een stomme hoort spreken.

Maar hij komt ertoe den brief te openen.

En dan leest hij dien kreet van onderdrukt verlangen, en hij voelt het bittere verlangen branden in de eenvoudige woorden.

Hij is oom Herman niet, maar hij begrijpt meer uit die woorden, dan Magda berekend heeft.

Daar is ergens een huis, een huis dat wacht! Dat bered is door liefhebbende verlangende harten, en 't moet blijven wachten!

Daar is ergens een man, die smacht naar een bereid tehuis, naar wachtende harten, en die man moet blijven smachten!

Het huis zal den man niet zien, en de man zal het huis niet vinden.

Dat is al te wreed.

Washeen nu? Hij had gedacht in Amsterdam te blijven voorloopig, maar hij neemt nu den trein naar den Haag, want de brief heeft 't postmerk den Haag gedragen, als eenige nadere aanduiding van zijn herkomst.

Daarom gaat de man nu naar den Haag, louter om met zijn verlangen dichtter te zijn bij het wachtende huis.

Maar hierdoor wordt het niet-komen, het niet-vinden nog wreeder.

De kinderen wachtten den ganschen avond en ook den volgende dag.

Toen lieten ze hun hoop varen en Magda streed met haar arm hart, om 't los te rukken van het verbeide oogenblik en weer te richten op een tijdstip der toekomst, als oom werkelijk komen zou.

Een 't gebeurde dien tweeden dag, dat de zoekende man kwam langs het wachtende huis, langs de wachtende harten.

En ze merkten niets van elkaar.

(Europa.)